

De Pastorale , Van Beethovens Zesde Symfonie.

Van een traditie kan men nog niet spreken, maar het is nu toch de tweede keer dat Samuze, huismuziekorkest van afdeling De Bilt , een tweedaags samenspel organiseert voor het orkest en andere belangstellenden. De muziek is wellicht traditioneel, maar de samenstelling van het orkest zeker niet. Want wat moet je als dirigent nu toch met zes dwarsfluiten, zes violen, vijf celli, een hoorn, een aantal blokfluiten, maar liefst vier klarinetten en een basklarinet, twee fagotten en alle instrumenten die ik vergeten ben. Reinout Godschalk, dirigent van dit buitengewone orkest, weet daar wel raad mee.

Vol enthousiasme heet hij iedereen welkom en van de wegblijvers hoopt hij dat ze niet al te geschrokken zijn van de vorige keer.

"Laten we beginnen met achterstevoren te spelen. De eerste bladzijde kennen jullie al. Kun je het einde spelen, dan kun je tevreden naar huis gaan."

Zo gezegd, zo gedaan.

Eerst de stoelen recht gezet. "Kom naar voren vriend. Kom dichterbij, kom hogerop."

"Het gaat mij om de kunst van het naar elkaar luisteren."

"Laten we op elkaar afstemmen."

Een absoluut gehoor is niet altijd een zegen voor een dirigent.

Er komt nog iemand aangesneld.

"Je bent zeer welkom voor de buurvrouw."

Hirtengesang. De herten snellen voorbij maar onze noten houden ze voorlopig nog niet bij. "Vind de cadans en de balans."

"Denk niet dat het te moeilijk is, want dan gaat het fout en speel legato voor de makkelijkheid. Staccato is voor beroeps." En tegen een fluit: "Geef elkaar wat meer armslag."

Op de opmerking , ik speel steeds maar dezelfde lange noten, volgt het antwoord:

"Saai is het nooit, want dan gebeurt er elders weer van alles."

Zo struinen wij door het landschappelijk struweel met in onze instrumenten het Hirtengesang.

Daarna volgt het Erwachen heiterer Empfindungen..... Daar heb je tijd genoeg voor met pauzes van vier tot negenendertig maten. Dan valt het niet mee om op tijd wakker te worden en op het juiste moment in te vallen. Soms is het gejaagder dan je denkt, al spreken we niet af wie er als eerste aan de eindstreep moet komen.

"Het is de bedoeling dat we ver komen, maar zo komen we nergens."

Dan is het pauze met van alles en nog wat. De mens in ons komt weer tot rust en hoeft pas na een half uur weer te Erwachen.

Dat gaat met grof geweld gepaard en het valt om de donder niet mee.

Gruwelijk Gewitter en stormende storm en vergeet dat bliksemflitsje niet. Vanaf nu zul je dat altijd herkennen in deze symfonie.

"In het begin moet het zo niks zijn, dan is de schok straks des te groter."

We gaan helemaal los en laten de donder opdonderen en de bliksem flitsen.

Het zou er buiten bijna van gaan onweren.

Dat zou het ingespannen hart wat verkoeling geven, want heftig is het wel. Het wordt trouwens steeds mooier ook. Dat hoor je pas wanneer je zelf niet speelt als je wat noten aan je voorbij laat gaan. De snaren kunnen tenslotte niet altijd gespannen zijn.

De symfonie is nooit meer wat hij was. Het doel van de dirigent te laten zien wat er allemaal in zo'n symfonie te beluisteren valt, is helemaal binnengevallen.

"Als je erin zit, hoor je zoveel meer. Als je hem speelt, merk je nog meer, vooral van binnen uit. En als je dan zegt, oh ja, dat heb ik gehoord, nou dan ben ik vet tevreden."

Zeker weten dat het orkest ook meer dan tevreden was met zo'n bevlogen dirigent.

En het allermooiste was wel de glimlach op een gezicht dat het afgelopen jaar zo zelden lachte. En dat is wat muziek buitengewoon vermag.

Laat deze korte traditie maar een lange worden.

Inge Gorris.